

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM

A JEZSUITA REND SZABÁLYZATA RENDTAGOK ÉS MUNKATÁRSOK SZÁMÁRA

prov/irány/ifj/krisis/ifjúságvédelmi szabályzat -SJ

A Jezsuita Rend fájdalommal veszi tudomásul, hogy a külföldi tapasztalatok alapján társadalmunk egyre veszélyeztetettebb tagjai a kiskorúak s a sebezhető felnőttek, mindez alapján veszélyezteti a család, közösség, az Egyház alapját jelentő bizalmat. Intézményeink elkötelezettek a **személy tisztelete** iránt, és hogy olyan támogató környezetet teremtsen, mely védelmet ad kiskorúaknak minden pszichikai, szexuális és fizikai visszaéléssel szemben.

A preventív lépések mellett az útmutató együttérzéssel és minden segítséget megadva fordul az esetleges sértett kiskorúak felé. Lelelkizési segítséget nyújtunk azoknak is, akiket sértő magatartással vádolnak. Ennek megfelelően az Útmutató nemcsak világos kereteket kíván szabni ezen esetekben, hanem pozitív iránymutatást is kíván adni a kiskorúakkal való kapcsolattartásra a lelelkizési és nevelési munkánk minden területén.

I. „A KISKORÚT ÉS „SEBEZHETŐ FELNŐTTET” érintő bántalmazási esetek megelőzése és kezelése” rögzíti a súlyos esetek megelőzésének és kezelésének feladatait.

II. „VÉSZJEL” program tartalmazza a felderítéshez és a megelőzéshez szükséges korai információ biztosítását és a bejelentő védelmét.

A szabályzatot a JTMR Tartományfőnöke a konzultus jóváhagyásával 2011. január 21. ülésén elfogadta, egyidejűleg előírva annak alkalmazási tapasztalatai figyelembe vételével két év múlva történő felülvizsgálatát. A JTMR Etikai Bizottságának tagjainak kéri fel: P. Somfai Bélát, dr. Mészner Krisztinát és dr. Csókay Lászlót.
Budapest, 2011. január 21.

P. Forrai Tamás Gergely SJ, provinciális

A szabályzatot az előírás szerint felülvizsgálta az Etikai Bizottság. Az EB és a Jézus Társasága római központjának javaslatai alapján a szabályzatot a JTMR Tartományfőnöke a konzultus jóváhagyásával 2012. október 12-i ülésén megújította.
Budapest, 2012. október 15.

P. Forrai Tamás Gergely SJ, provinciális

A szabályzatot az előírás szerint felülvizsgálta az Etikai Bizottság. Az EB és helyi intézményi tapasztalatok javaslatai alapján a szabályzatot a JTMR Tartományfőnöke a konzultus jóváhagyásával 2014. október 30-i ülésén megújította.

Budapest, 2014. október 30.

P. Forrai Tamás Gergely SJ, provinciális

I. A KISKORÚT ÉS „SEBEZHETŐ FELNŐTTET” ÉRINTŐ BÁNTALMAZÁSI ESETEK MEGELŐZÉSE

A jezsuita rend intézményeihez kapcsolódó felnőtteknek nemcsak az állami törvényeket, illetve az itt lefektetett alapelveket kell messzemenően betartaniuk és betartatniuk, hanem jelenteniük kell ezek bármilyen megsértését. Minden érintett legyen tisztában ezen elvekkkel, és együtt kell működnie ezek megvalósításában. (Amennyiben bármely intézmény vagy alkalmi program további értelmezést kíván, úgy a lentiek bővíthetőek.)

1. Bevezető

Az alábbiak érvényesek JTMR saját intézményeire, az általa szervezett programokra, illetve a fent felsorolt nagykorúak bárhol, bármely kiskorúval kapcsolatos viselkedésére.

A gyermekvédelmi jogszabályok mint abszolút tiltott és megengedhetetlen dologról beszélnek a gyermekek bántalmazásáról, testi fenyegetéséről, megalázásáról. A bántalmazás köre sem

szűkül le a szexuális természetű bántalmazásra, hanem a fizikai és a lelki bántalmazásról is szó van ebben az esetben.

1.1 Preventív tájékoztatás a fiatalokkal foglalkozóknak

a) A továbbképzések részeként minden érintettet **tájékoztatni** kell a jelen útmutatóról, és fel kell készíteni őket a kiskorúak védelmére. A tájékoztatás az **intézményvezetők** bevonásával történik, akik egyben felelősek jelen szabályzatban foglaltak betartásáért, annak ellenőrzéséért és betartatásáért.

b) Az intézményvezetők **munkaköri leírása** részévé kell tenni a szabályzatokban foglaltak betartását és betartatását. Az érintettek aláírásukkal igazolják, hogy megértették és megtartják e szabályokat. Ezért a helyi **munkaügyi megbízott** felel.

c) A jezsuiták esetében a noviciátus alatt kerüljön sor a tájékoztatásra. Azoknak, akik ezen túl vannak, a jelen dokumentum érvénybe lépését követő fél éven belül ez a **helyi elöljáró** feladata.

d) A fiatalokkal foglalkozók számára professzionális felkészítés és szupervízió felkínálása szükséges. Ez tudatosítsa, hogy minden ilyen kapcsolat egyenlőtlen kapcsolatra épül, ahol a kísérő és a segített személy közti hatalmi különbséget figyelembe kell venni. A professzionális határokat akár Etikai Kódexben is le kell fektetni. Ezért a helyi elöljáró illetve az **intézményvezető** felel.

1.2 Fogalmak

a) Érintettek: Oktatói és nevelői, ifjúsági és lelkipásztori munkánk nagyon sok résztvevőt érint. Az alábbi alapelvek mindegyikükre vonatkoznak, legyenek munkavállalói viszonyban a Renddel vagy sem: A munkatársak, a jezsuita közösség tagjai, megbízással ideiglenesen foglalkoztatottak, valamint az önkéntesek (mint az alkalmilag segítő nagykorú diákok, öregdiákok, szülők, illetve a formális szolgálatban lévő önkéntesek).

b) A továbbiakban „**kiskorú**” alatt értjük a rendi intézményekhez tartozó, ott megforduló, illetve közvetett, és/vagy közvetlen módon rendi szervezésű programon/rendezvényen részt vevő kis- és nagykorú fiatalokat, és minden „külsős” 18 év alatti, valamint az un. sebezhető felnőtteket (továbbiakban együtt kiskorú).

c) Sebezhető felnőtt: 18 év feletti személy, aki fizikai vagy mentális korlátjai miatt kiemelten sebezhető fizikai vagy szexuális visszaélésben

2. Határhelyzetek és tiltott esetek

2.11 Pszichológiai kapcsolat

A nevelési vagy ifjúsági szituáció rengeteg lehetőséget ad a pszichológiai bántalmazásra, megalázásra – nem egyszer a szigorúság és következetesség torz értelmezésével.

2.12 Tiltott viselkedések

1. A teljesítmény értékeléséhez fűzött gúnyos kommentárok, megjegyzések, metakommunikációs megnyilvánulások.

2. Feladatok adása során megalázó helyzetek teremtése vagy megalázó kihasználása, stb.

3. Ruházkodáshoz, viselkedési formákhoz fűzött gúnyos kommentárok, megjegyzések.

4. Erotikus érzelem bármilyen kimutatása kiskorúval szemben.

5. Tiltott zaklatásnak számít bármilyen túlzott szexuális jellegű figyelem, mely a másikban félelmet és rossz közérzetet kelt. Ide tartozik a nemiségre vonatkozó minden degradáló megjegyzés vagy tett.

6. A „**Cyberbullying**” bármely formája, mely az információs eszközök alkalmazásával (email vagy sms üzenetekkel, weboldalon, közösségi oldalakon, blogokon vagy más módon) tudatosan, ellenséges magatartással igyekszik másoknak ártani.

7. Olyan filmek, videók vetítése, mely alkalmas az adott korosztály fejlődését nem megfelelő irányba terelni.

2.21 Fizikai kapcsolat

A **megfelelő barátságos kapcsolat** kimutatása az oktatói és nevelői munkánk, lelkipásztori tevékenységünk pozitív része. Az alábbiak erre adnak példát: háton vagy vállon veregetés; kézfogás; a kéz, váll érintése; a vállak átölelése; kézen fogva sétálni kisgyerekekkel; kisgyerekekhez lehajolni átölelésre; kezek átfogása ima alatt; kézrátétel a kiskorú fejére; stb. A nevelő legyen tudatában annak, hogy minden fizikai kapcsolatnak - korosztálytól függően - eltérő üzenete lehet. Ennek megállapításához kifejezett figyelemre van szükség. Ebben az esetben a kiskorú érzékenysége lehet mértékadó.

2.22 Tiltott viselkedés

2.221 A „bullying” - fiatalok egymás közötti erőszaka. Történhet ez ún. csoporterőszak formájában, amikor egy csoport erejével visszaél egy másik emberrel szemben, sokszor a körülállók passzív egyetértését megszerezve, akik maguk nem akarnak áldozataivá válni hasonló eseménynek. Fizikai vagy más megaláztatáshoz kapcsolódó eseményt egyén, csoport, felnőtt vagy maga az intézmény is elkövethet. A fentiekhez kapcsolódó semmilyen forma megtűrése nem elfogadható intézményeinkben és programjainkon. A megelőzés érdekében a fiatalokat meg kell tanítani az együttműködésre, a kortárs közvetítésre és párbeszéd útján való problémamegoldásra.

Tiltott minden „**beavatás**”, mely értelmetlen feladatoknak, megalázó rítusoknak tesz ki másokat.

2.222 Bántalmazás - nem csak fizikai erőszak formájában - nem történhet fegyelmezési vagy más célból sem.

a. A kiskorúak egymás közötti bántalmazása is tiltott, ill. megakadályozandó – sőt az is, hogy „nevelési célból” a kiskorúakkal fegyelmeztessék, dresszíroztassák egymást („csicskáztatás” felnőtt asszisztálása mellett.)

b. Tilos a fizikai és/vagy szellemi erőszak bármilyen formájának alkalmazása fegyelmezés vagy megfélemlítés céljából.

c. Tiltott viselkedés ezeken túl a bántalmazás bármilyen formája, eltűrése, támogatása, stb. Tiltott viselkedés, ha olyan média-hatásoknak tesszük ki, vagy engedjük kitenni a kiskorút, amelyeket a gyermekvédelmi törvény 6. § (6) bekezdése említ. Természetesen ebben az esetben sem mindegy, hogy mennyi idő a kiskorú, milyen céllal és milyen társaságban néz meg egy filmet, vagy ilyen jellegű alkotást, stb.

2.3 Kábítószeres és alkohol

a. Tilos kábítószer használata vagy birtoklása (nemcsak a kiskorúak jelenlétében).

b. Tilos alkohol fogyasztása vagy alkohol hatása alatt lenni azon időszak alatt, amikor kiskorúak felügyelete van az érintettre bízva.

c. Tilos alkohol vagy kábítószer megtűrése, engedélyezése vagy kínálása kiskorúnak.

2.4 Szexuális zaklatás és kapcsolat tilalma

Kiskorúval, vagy olyan nagykorúval, aki függőségi viszonyban áll valamelyik jezsuitával, vagy jezsuita intézmény munkatársával, tilos szexuális viszonyba lépni. Figyelni kell arra, hogy a másik akkor is szexuális zaklatásnak érezhet egyes viselkedéseket, amikor azok csak a barátságosság kifejezései. Mindenben a másik fél érzékenységét kell mércének tekinteni.

2.41 A fizikai érintés néhány formájával felnőttek visszaéltek korunkban. Annak érdekében, hogy megtartsuk a lehető legbiztonságosabb környezetet a kiskorúak számára, el kell kerülnünk minden félreérthető viselkedési formát.

1. Nem elfogadható viselkedés kiskorúval szemben például: szájon csókolás; hosszú és nem megfelelő átölelés; négy éven felüli kiskorú ölbe vétele; a nemi szervek, mell érintése; szerelmi-erotikus érzelmek mutatása; birkózás kiskorúval; bármilyen masszázs kiskorúnak vagy kiskorú által.
2. Tilos kiskorúak jelenlétében meztelenül mutatkozni, átöltözni vagy zuhanyozni, illetve mást ilyen helyzetben fényképezni. (Nomád tábori körülmények esetén, mint pl. a Bogártáborban, ahol nehéz a térbeli elkülönítés, ott a vezetők külön időben fürödjenek.)
3. Tilos pornográf vagy más erkölcsileg vitatható anyagok felkínálása kiskorúaknak. Tilos megengedni vagy biztatni kiskorút arra, hogy részt vegyen bármilyen pornográf jellegű felvételen, vagy ilyet birtokoljon.
4. Tilos bármilyen szexuális témára koncentrálnó beszélgetés kiskorúakkal, a kifejezetten nemi felvilágosító órák és lelkipásztori munka kontextusán kívül.
5. Tilos szexuális, szerelmi, vagy ahhoz közelítő viszonyba lépni kiskorúval, legyen akár a rendi intézményekhez tartozó, ott megforduló, nagykorú fiatal, „külsős” 18 év alatti, vagy un. sebezhető felnőtt.”

2.42 Tiltott helyszínek:

1. Intézményenként át kell tekinteni, hogy milyen helységek átalakítása lehetséges és szükséges a **nagyobb transzparencia megteremtése** érdekében. Ezért a helyi előljáró illetve az intézményvezető felel.
2. Tilos egyénileg találkozni kiskorúval magányos, félreértésre okot adó helyen.
3. Tilos kiskorút egyénileg fogadni a nagykorú otthonában, vagy vele egyedül maradni egy szobában éjszakára. Tilos egy ágyban, egy hálószobában vagy kisméretű sátorban feküdni kiskorúval.

MELLÉKLETEK

1. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM

A Jezsuita Rend fájdalommal veszi tudomásul, hogy társadalmunk egyre veszélyeztetettebb tagjai a kiskorúak s a sebezhető felnőttek. Mindez veszélyezteti a család, közösség és az Egyház alapját jelentő bizalmat. Intézményeink elkötelezettek minden **személy tisztelete** iránt, és hogy olyan támogató környezetet teremtsenek, mely védelmet ad kiskorúaknak minden pszichikai, szexuális és fizikai visszaéléssel szemben.

NYILATKOZAT

Alulírott, jelen nyilatkozat aláírásával igazoltan kijelentem, hogy megismertem és megértettem a Jezsuita Rend munkáira vonatkozó Gyermekek és Ifjúságvédelmi Szabályzatot és kötelezettséget vállalok arra, hogy annak előírásait feladataim teljesítése során betartom.

Mint a ..... (intézmény neve) felnőtt korú tagja, kire 18 éven aluli van bízva, köteles minden olyan tudomására jutott, **bárki által** elkövetett cselekményt, ami a 18 éven aluliak testi, erkölcsi fejlődését veszélyezteti vagy az emberi méltóságát sérti, **azonnal jelenteni** felettesének.

Kelt, ...201.....

NÉV (Nyomtatott betűvel)	ALÁÍRÁS
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	

2. „VÉSZJEL”: A BEJELENTŐ VÉDELME

Ezen eljárás mód azért jött létre, hogy bátorítsa a rendtagokat és a rendi intézmények dolgozóit, hogy segítsék a jogsértések felfedését és orvoslását.

1. Jogsértések jelentése

1.1 Mint a Jezsuita Rend tagjai és munkatársai gyakorolnunk kell a tisztességet és feddhetetlenséget azért, hogy **felelősséggel vállalhassunk szolgálatot, és azzal hogy betartunk minden törvényt, rendi- és iskolai szabályzatot.**

1.2 A Jezsuita Rend kéri, hogy munkatársai és a rendtagok, ha a szabályokat sértő magatartást tapasztalnak, osszák meg kérdéseiket, aggodalmaikat, javaslataikat és panaszukat a helyi intézményvezetővel. Ha nem kívánják/tudják megosztani vele, akkor az észlelt problémával a rend helyi elöljáróját vagy közvetlenül a Provinciálíst keressék meg.

1.3 Kifejezett jogsértés esetén az intézményvezető, a helyi elöljáró jelenti azt a Provinciálisnak.

2. A folyamat

2.1 Jelentési kötelezettség

Ha a rendtagok vagy a munkatársak közül bárki, megalapozottan úgy véli, hogy a Rend intézményeiben vagy programjaihoz kapcsolódóan valamely **tevékenység a keresztény értékeket súlyosan sértik, vagy állami törvénybe ütköznek, azt jelezni kell** az intézményvezetőnek. Minden esetet, állítást ki kell vizsgálni. Abban az esetben, ha a meggyanúsított személy a helyi intézmény vezetőségi tagja vagy rendtag, a vizsgálatot a rendtartomány vezetése irányítja.

2.2 A jelentett jogsértése kezelése

a) Felelős: A jelentett panaszok, ügyek és jogsértések kivizsgálásáért a helyi intézményvezető a felelős, vagy - az előző pont alapján - a rendtartomány vezetése a felelős.

b) Az intézményvezető öt munkanapon belül értesíti az eljárásról a jogsértést vagy vélt jogsértést bejelentő személyt.

2.3 Betartandó alapelvek

2.31 A megtorlás tiltása: A munkatárs, tantestületi vagy vezetőségi tag, aki jóhiszeműen jogsértést bejelent, nem részesülhet megtorlásban, zaklatásban vagy más, számára hátrányos következményben. Azon munkatárs ellen, aki mégis valamilyen módon megtorlásban részesíti a jelentést benyújtó személyt, fegyelmi eljárás indul, melynek következménye lehet a munkaviszony vagy más együttműködési forma megszüntetése.

2.32 Jóhiszeműség: Minden olyan munkatársnak, vezetőségi tagnak, aki jogsértéssel kapcsolatos panaszt nyújt be, megalapozott információval kell rendelkeznie az eset jogsértő jellegével kapcsolatban. A megalapozatlanul vagy rosszindulatúan bejelentő ellen fegyelmi eljárás indul.

2.33 Titkosság: A jogsértések vagy a vélt jogsértések jelentéseit az érintett intézmény és a JTMR titkosítja, de azokat, kérésre, átadja az állami hatóságoknak.

3. A KISKORÚT ÉS „SEBEZHETŐ FELNŐTTET” ÉRINTŐ BÁNTALMAZÁSI ESETEK KEZELÉSÉNEK ELJÁRÁSMÓDJA

Az erőszak vagy szexuális visszaélés ellentétes a keresztény erkölccsel és apostoli küldetésünkkel. Az érintett felnőtteknek nemcsak az állami törvényeket illetve az itt lefektetett alapelveket kell messzemenően betartaniuk és betartatniuk, hanem jelenteniük kell ezek bármilyen megsértését. Az egyedüli kivétel ilyen esetek jelentési kötelezettsége alól az, ami megsértené a Bűnbánat szentségének titoktartási kötelezettségét.

3.1 ELJÁRÁS A SZEXUÁLIS VISSZAÉLÉS ESETÉN

Az érintett intézmények és a JTMR minden esetben elkötelezett a lelkipásztori segítségben, védve minden érintett jogát. Célunk minden körülmények között elsősorban a gyógyulás és kiengesztelődés elősegítése.

Mindezek mellett érvényesítjük az „első az áldozat” elvét, melyben mindenekelőtt az áldozat meghallgatását és biztonságba helyezését tekintjük elsődlegesnek. Ezen lépések minden esetben megelőzik az elkövető számára biztosított tisztázó illetve védelmi intézkedéseket.

3.11 Jelentés az érintett intézmény valamint a JTMR vezetése felé:

Mindenki, aki megalapozottan tudomást szerez bármilyen gyanított vagy biztos szexuális visszaélésről vagy egyéb bántalmazásról, melyet intézményeinkben érintett vagy azokon kívüli nagykorú követett el, jelentenie kell azonnal az érintett intézmény vezetője, valamint a JTMR provinciálisa által megbízott személy felé. Az érintett intézmény vezetője és a JTMR megbízottja egymást is értesítik.

Ezt követően meg kell tennie a szükséges bejelentést az állami hatóságok felé, a hatályos törvényi előírásoknak megfelelően. (A továbbiakban az érintett intézmény vezetője, valamint a JTMR megbízottja helyett „*érintett vezetők*” kifejezést használjuk.) A JTMR megbízottja - hacsak a Provinciális mást nem bíz meg - a szocius.

3.2 Állami hatóságok eljárása, büntetőeljárás

Amennyiben állami hatóságok eljárása vagy büntetőeljárás indult velünk jogi kapcsolatban álló személlyel szemben, a belső vizsgálatokat felfüggesztjük, és csak a hivatalos eljárás eredménye után folytatjuk. Az eljárás befejezése után az érintett intézmény vezetője és a JTMR megbízottja közösen tesznek javaslatot a JTMR Provinciális számára a továbbiakra.

3.21 Kezdeti eljárás, azonnali lépések:

- a. Az érintett intézmény vezetője koordinálja az azonnali segítséget a sérelmet szenvedőnek.
- b. A megalapozottan feltételezett elkövetőt a vezető távolítsa el minden olyan munkából, ahol kiskorúak vannak felügyeletére bízva. Hatósági eljárás indulása esetén ez azonnali eltávolítást kell jelentsen.
- c. Az első értesülést követően az érintett intézmény vezetője összegyűjt minden elérhető információt a feltételezett áldozat nevééről és elérhetőségéről, a feltételezett áldozat jelen koráról, illetve a feltételezett eseménykori koráról; a feltételezett elkövető nevééről és elérhetőségéről; a feltételezett esemény idejéről és helyéről, illetve helyszínéről és természetéről; bármi elérhető egyéb részletről.
- d. Az érintett vezetők értesítik a hatóságokat a fentiek szerint.

- e. Az érintett vezető felajánlja a személyes találkozást a feltételezett áldoztatnak. Ha az még 18 év alatti, akkor a találkozás a szülők vagy gondviselő jelenlétében történik. A vezető tartsa meg az együtt érző és lelkipásztori hozzáállást, bármilyen reakcióval találkozhat is a feltételezett sértett és környezete részéről.
- f. Az érintett vezető ajánlja fel azonnali és hosszú távú segítségét a feltételezett áldoztatnak és családjának.
- g. A vezető értesítse a feltételezett elkövetőt a gyanúsításról:
- Tájékoztassa a vádról, illetve jogairól, és hogy jogi segítséget kérhet, mielőtt a további eljárás elindul.
  - Tájékoztassa, hogy a vizsgálat alatt ne foglalkozzon kiskorúakkal, főleg ne kettesben. Kérdés esetén egyeztessen az intézmény vezetőjével.
  - Tájékoztassa, hogy a vizsgálat alatt semmilyen kapcsolatot nem tarthat a feltételezett sértettel.
  - Tájékoztassa, hogy tilos a sajtóval találkozni, és kerülje a kérdés nyilvánosság előtti tárgyalását.
- h. A vezető biztosítsa a feltételezett elkövetőt, hogy a vizsgálat alatt senki nem tartja bűnösnek, de a törvény előtti első kötelesség elindítani a vizsgálatot. A vezető tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a feltételezett elkövető kapjon segítséget az eljárás alatt.
- i. A vezető lehetőleg bízza meg a feltételezett elkövető egy bizalmas barátját a közvetlen segítségre. E személy nem lehet az intézmény vagy a JTMR hivatalos képviselője. Feladata, hogy adjon tanácsot, képviselje a megvádoltat.

3.22 Az érintett vezetők jelentési kötelezettsége az állami hatóságok felé

- Szexuális visszaélés jelentése esetén az érintett intézmény vezetője azonnal tájékoztatja a JTMR megbízottját, aki a törvényi előírásoknak megfelelően az állami hatóságokat értesíti.
- Amennyiben szükséges, az érintett vezetők kapcsolatba lépnek a jogi eljárást segítő jogászokkal.
- A vizsgálat alatt az érintett vezetők elkülönítetten és bizalmasan kezeli a kapott információkat. Amennyiben a vezető maga érintett az esetben, úgy a annak munkáltatója, rendtag esetén az előjárója veszi át az ügy kezelését.
- Mind az intézmény, mind a JTMR teljes körűen együttműködik az állami hatóságokkal.

3.23 Klerikus érintettségekor a szexuális visszaélés gyanújáról az érintett intézmény vezetője azonnal tájékoztatja a JTMR megbízottját, aki a törvényi előírásoknak megfelelően az egyházi hatóságokat – megyéspüspököt - is értesíti. A 18 évnél fiatalabbakkal való szexuális visszaélést a római Hittani Kongregációnak is kell jelenteni.

3.3 BELSŐ VIZSGÁLAT

Az eljárás során világossá kell tenni, hogy amíg nincs bebizonyítva a vétek, a bepanaszoltat ártatlannak tételezzük fel.

3.31. Ha a kezdeti információk további vizsgálatot követelnek, belső vizsgálatot kell kezdeni. A vizsgálatot a lehető leggyorsabban kell lefolytatni.

3.32. A belső vizsgálat, illetve az állami hatóságok vizsgálata alatt az érintett feltételezett elkövető időlegesen felfüggesztést kap ifjúsági munkája alól, az érintett vezető döntése alapján. Egyértelművé kell tenni, hogy az időleges felfüggesztés nem jelenti a feltételezett vádak beismerését sem az intézmény, sem a feltételezett elkövető részéről.

3.33. Amennyiben a JTMR rendtagját érinti a vád, úgy az ügy automatikusan a JTMR megbízottja kezelésébe kerül a továbbiakban. Amennyiben az intézménnyel kapcsolatban lévő más személy érintett a vádban, úgy az eljárást az intézmény vezetője koordinálja, s arról folyamatosan tájékoztatja a JTMR megbízottját.

3.34. Az érintett vezető felelős a vizsgálatért. Ő nevezhet ki egy további személyt, **Biztost**, a konkrét vizsgálat lefolytatására. A Biztos lehet bármely, a témában jártas személy.

3.35. Beigazolt vádak esetén a Biztos kibővíti a vizsgálatot annak érdekében, hogy lehetséges további esetek is azonosításra kerüljenek. A további esetek elkerülése érdekében előkészít egy folyamatos ellenőrzési tervet.

3.36. A Biztos áttekinti a vádat, kikérdezi az érintetteket, ha ezt megfelelőnek tartja. Ezek során tájékoztatja az érintetteket arról, hogy személye az intézményt/JTMR-t képviseli, és az információkat semmilyen személyes célra nem használja. A Biztos beszerzi és összegyűjti az esetleges tanúvallomásokat. Az információt csak az érintett vezetőnek, azt Etikai Bizottságnak és - szükség esetén - az állami hatóságoknak ad.

3.37. A Biztos tájékoztatja az érintett vezetőt az ügy állásáról.

3.38. A Biztos előkészít egy jelentést a vizsgálat eredményéről, és minden hozzátartozó dokumentummal együtt átadja az érintett vezetőnek és az **Etikai Bizottságnak**.

3.39. A vezető tájékoztatja az feltételezett elkövetőt a vizsgálat eredményéről.

3.310. A vezető konzultál az Etikai Bizottsággal már a vizsgálat alatt, s a vizsgálat befejeztével haladéktalanul átadja a megkapott anyagot a Bizottságnak, és összehívja a gyűlést.

3.311. A vizsgálat anyaga és minden más üggyhöz kapcsolódó anyag az érintett intézmény tulajdona, és ennek megfelelően bizalmas helyen tárolandó. (JTMR rendtag esetén a JTMR tulajdona.) Az érintett személyes anyagában a vizsgálat eredményére utaló jegyzetet kell elhelyezni.

3.4 SAJTÓ

3.31 Készüljön egy rövid előzetes (még nem publikált) sajtótájékoztató anyag, mely rögzíti a felhozott vádat, jelzi, hogy a vizsgálat lefolytatása előtt részletekről nem lehet beszámolni, hogy a vizsgálat ideje

alatt az érintett munkája felfüggesztésre került. Hangsúlyozzák, hogy az intézmény tiszteli és védi a

gyermek jogát a visszaéléstől mentes élethez, és hogy mindent megteszünk a gyanú gondos kivizsgálása érdekében és hogy - amennyiben van állami eljárás - az állami hatóságokkal teljesen együttműködünk. A Provinciális előzetes egyetértése szükséges a sajtónyilatkozat megtétele előtt.

3.32 A nyilatkozatot kapja meg a meggyanúsított, hangsúlyozva, hogy semmi további nyilatkozatot senki más ne adjon.

3.33 Amennyiben az állami eljárás illetve külső lejárato sajtóhír ezt megköveteli, úgy a JTMR megbízottja dönt az előzetes sajtóanyag publikálásáról.

3.34 Az ügy lezárakor - legyen az felmentés vagy ítélet - az EB dönt arról, hogy milyen sajtótájékoztató szükséges, illetve, hogy a feltételezett elkövető mikortól nyilatkozhat.

3.5 DÖNTÉSHOZATAL

3.51 Amennyiben a vizsgálat igazolja a vádat, az intézmény lelkipásztori illetve mentálhigiénés segítséget nyújt a sértettnek és családjának, igény szerint.

3.52 Ha az elkövető elismeri a vádat, a vezető az Etikai Bizottsággal egyeztetve megvizsgálja az elkövető alkalmasságát további munkáját tekintve. A vizsgálat eredménye a következőket tartalmazhatja:

- a) pszichológiai és orvosi kezelés;
- b) korlátozás a munkaterület terén;
- c) eltiltás a további munkától, együttműködéstől. Az érintett vezető korlátozhatja működésében a feltételezett elkövetőt. Munkaviszony esetén annak a megszüntetését kezdeményezheti.
- d) Amennyiben szükséges, úgy Biztonsági Terv készülhet a korlátozott személy számára.
- e) Amennyiben az igazolt eset végleges feltárása alapján az ügy súlyossága megköveteli, hogy pótlólagosan az ügyet jelentsék az állami hatóságoknak, úgy ezt a vezetőnek kell megtennie.

3.53 Vitatott vád esetén a vezető a döntéshozatal előtt konzultál az Etikai Bizottsággal.

3.531 Amennyiben a Bizottság úgy ítéli, hogy a **vád alaptalan**, úgy a vezető visszahelyezi munkakörébe a megvádolt személyt, és mindent elkövet a jó hírneve visszaállítása érdekében. Ha a panasz megalozatlan, a bepanaszoltat hatásosan rehabilitálni kell. A vezető vagy a megbízottja koordinálja a kommunikációt az érintett felek között, hogy a kiengesztelődés megtörténhessen, és a tekintély lehetőleg helyreállhasson.

3.532 Amennyiben a Bizottság a **vádat igazoltnak** ítéli, a döntés a 2. pont bármelyik javaslatot tartalmazhatja. A vezető tájékoztatja erről az érintett állami és egyházi hatóságokat. Ha a panasz megalapozott, és a vádlott beismerte bűnösségét, vagy a büntett elkövetése bizonyítást nyert az Etikai Bizottság által, akkor a CIC szerint kell eljárni, pap esetén szükség szerint akár szuszpendálással (felfüggesztéssel), és ha büntetőjogi vétek lett elkövetve (pl. kiskorúak megrontása), buzdítani kell az elkövetőt, hogy jelentse fel magát a rendőrségnél. Ha ezt nem hajlandó megtenni, munkatárs esetén az érintett vezetőnek, rendtag esetében az előljárónak kell megtenni a feljelentést és le kell folytatni a fenti alkalmassági vizsgálatot.

3.534 A belső vizsgálat eredménye és a döntés ellen az érintett fellebbezhet a felsőbb egyházi-és/vagy állami hatóságokhoz.

3.6 AZ ETIKAI BIZOTTSÁG (EB)

3.61 AZ EB FELÁLLÍTÁSA ÉS CÉLJA

3.611 Az EB az intézmény szabályzatának vagy törvényi előírásoknak megsértése esetén, etikai döntést igénylő esetekben ad tanácsot az egyszemélyi felelősséggel bíró vezetőnek.

3.612 Az EB hatásköre magába foglalja az alábbiakat:

- a) A lefolytatott vizsgálati anyag alapján tanácsot ad a vezetőnek a döntést illetően. Tanácsadás az elkövető további alkalmasságát illetően a jelen feladatkörben;
- b) Legalább két évente a jelen Szabályzat felülvizsgálata;
- c) Tanácsadás az intézményt érintő esetekben a lehetséges reakcióra és a változtatásokra;

3.613 Az EB összetételét a további belső szabályzatok állapítják meg a 3.614 pont betartásával.

3.614 Gyerekvédelmi ügyekben az EB tagjai között szerepelnie kell egy JTMR tagnak, egy ügyben jártas szakembernek (pszichológus, jogász vagy szociális munkás), az intézmény egy munkatársának, és diák esetén egy szülőnek. Az EB tagjai között az intézmény alkalmazottja vagy JTMR rendtagok összesen semmiképpen sem haladhatják meg az EB tagjainak 50%-át.

3.615 A JTMR 2010.12.31-én meglévő intézményei közül állandó EB-t *kell* felállítson a Fényi Gyula Miskolci Jezsuita Gimnázium és a JTMR rendtartományi központ, de EB felállítására bármely más intézmény is önállóan, akár eseti jelleggel is - a Provinciálisnak történő bejelentéssel - jogosult.

3.62 AZ EB TAGJÁNAK KINEVEZÉSE ÉS FELMENTÉSE

Amennyiben ezt más belső szabályzat nem rögzíti, az EB tagjainak kinevezését és felmentését az alábbiak szerint kell rendezni.

- a. Az EB 3-5 tagból áll.
- b. Intézmény esetén az intézmény vezetője, JTMR esetében a Provinciális bízza meg a tagokat. Az EB tagjait a kinevező vezető, ill. a JTMR EB esetén a Provinciális mentheti fel a EB elnökével való konzultációt követően. Kinevezésről és felmentésről az EB tagot írásban kell értesíteni.
- c. Az EB tagjainak nevét az intézményben, illetve a JTMR-ben szokásos hirdetési formában nyilvánosságra kell hozni.
- d. Az EB tagjai három évre kapnak megbízást, ami két időszakra meghosszabbítható. A folyamatosság érdekében kettőnél több új tag kinevezése lehetőleg ne történjen egy éven belül.

3.63 TISZTSÉGEK AZ EB-BEN

3.631 Az EB tagok elnököt választanak maguk közül. Az elnök megbízása egy évre szól, és meghosszabbítható.

3.632 Az érintett vezető hívja össze az EB gyűléseit.

3.633 Az elnök biztosítja a jegyzőkönyvek vezetését egy jegyzőkönyvvezető kinevezéssel, és a kommunikációt a vezető felé.

3.634 Az elnök szükség szerint megbízhat további tagokat részfeladatok elvégzésével.

3.64 ADATRÖGZÍTÉS

3.641 Az EB anyagai az intézmény tulajdonát képezik.

- a. Az intézmény vezetője és az EB tagjai, illetve - ha van - a Biztos férhetnek hozzá az EB anyagaihoz.
- b. Az EB anyagait a vezető által kijelölt biztos helyen kell – bizalmas anyagként – tárolni.
- c. Az EB minden tárgyalt ügyben külön aktát kell nyisson. Minden aktának tartalmaznia kell a tárgyalt ügy leírását, a vizsgálat eredményét és a vezetőnek tett javaslatokat, a vezető által tett döntések összesítését, és minden olyan anyagot, amit az EB fontosnak ítél későbbi megfontolások érdekében.

3.642 Bizalmas információk kezelése

1. Az EB bizalmas tanácsadó testületként működik. A törvényi előírásoknak megfelelően minden szerzett információ és az eljárás menete, bizalmasan kezelendő.
2. A vezető, saját döntése alapján, megoszthatja a javasolt döntést további személlyel. Ezen közlés csak további bizalmasság fenntartásának elvével lehetséges.

3.65 EB ELJÁRÁSI FOLYAMAT

- a. Az előzőekben rögzítettek szerint egy ügy vizsgálatának elindításáról a vezető kell tájékoztassa az EB elnököt.
- b. Az érintett vezető értesítése alapján az EB elnöke a lehető leghamarabb határozza meg az üléshelyét és idejét, és tájékoztatja arról a tagokat.
- c. Az EB üléseit az elnök hívja össze. Ülés tartható személyes jelenléttel vagy bármilyen elektronikus úton. Érvényes üléshez a tagok fele, de legalább három tag részvétele kötelező.
- d. A vezető vagy Biztos látja el a szükséges információval az EB tagjait.
- e. Az EB nem működik vizsgálati szervként. Ennek megfelelően döntenie kell arról, hogy a megkapott tájékoztatás elegendő-e a javaslattételhez. Amennyiben nem, úgy javasolhatja a vizsgálat folytatását.
- f. Az EB dönt arról, hogy meghívja-e a vezetőt vagy Biztosát az ülésekre.

- g. Az EB tanácsot ad a vezetőknek az ügy értékelésére és az érintett további alkalmasságának kérdésében. Az EB áttekinti a folyamatot és javaslatot tehet a továbbiakra.
- h. Az EB javaslatának írásos összesítését, az elnök aláírásával, a vezető kapja meg.

3.6 SZEMÉLYES ÉRINTETTSÉG

- 3.61. Az EB tagoknak tájékoztatni kell az elnökök, és kérniük kell a tagságuk felfüggesztését, amennyiben:
- a) rokonságban áll a feltételezett sértettel vagy elkövetővel.
  - b) munkavállalói, anyagi vagy üzleti kapcsolatban áll a feltételezett sértettel vagy elkövetővel.
  - c) bármilyen tanácsadási kapcsolatban áll a feltételezett sértettel vagy elkövetővel.
  - d) úgy véli, hogy bármilyen más korábbi vagy fennálló kapcsolat személyes érdekeltséget teremt a feltételezett sértettel vagy elkövetővel.
- 3.62. Az EB tagnak tájékoztatnia kell az elnököt, amennyiben úgy érzi, hogy személyes konfliktusban áll az intézménnyel, a JTMR-el vagy az EB tagjaival, és ez esetben le kell mondania a tagságáról. Az EB-nek kell döntenie a lemondás elfogadásáról.

3.7 AZ ELKÖVETŐ FELÜGYELETE ÉS TÁMOGATÁSA

Az alábbiak rögzítik a lekipásztori gondoskodás elemeit a korlátozott (de nem eltiltott) személy tekintetében. Ennek célja, hogy

- 3.71 Biztosítsa a közvéleményt, és elsősorban a kiskorúakat, hogy minden lehetséges intézkedés megtörténik későbbi esetek megakadályozására;
- 3.72 Keretet teremtsen ahhoz, hogy a korlátozott személy folytatni tudja életét, munkáját;
- 3.73 Keretet teremtsen ahhoz, hogy a korlátozott személy lehetőséget kapjon megtérésre és a szükséges rehabilitációra;
- 3.74 Irányítsa a továbbiakban a munkaterülettel megbízottakat a korlátozott személyt illetően;
- 3.74 Bátorítsa a munkahely (közösség) befogadó és támogató magatartását a korlátozott személy felé, annak érdekében, hogy az folytatni tudja életét és munkáját,
- 3.75 Az eltiltott személy kísérését a Biztonsági terv rögzíti.

3.8 A BIZTONSÁGI TERV

A Biztonsági Terv (BT) formális, írásos, személyre szabott felügyeleti terv egy korlátozott személy további munkakörülményeire és kapcsolattartására vonatkozólag.

- 3.81A BT szükségességéről és tartalmáról az EB dönt. A BT-t elfogadja az EB és csatolja a további ajánlásaihoz a vezető felé, aki felel annak alkalmazásáért.
- 3.82 Ha a vezető nem tartja megfelelőnek a BT és nem írja azt alá, úgy az EB újratárgyalja a BT-t. Ha ezután sem fogadja el, úgy azt továbbítania kell a rendi vezetés számára.

83. Fogalmak

- 3.381 Biztos: A vezető megbízottja, aki az adatgyűjtő vizsgálatot irányítja.
- 3.832 Korlátozott személy: vizsgálat alatt álló személy, illetve a vizsgálatot követően a feladattól el nem tiltott, de abban korlátozott elkövető.
- 3.84 Szükséges, hogy minden esetben a BT követendő elvei konkretizálásra és leírásra kerüljenek. Mindezt oly módon, mely figyelembe veszi a korábbi ügy súlyosságát, nyilvánosságát, a személy korát és egészségét, illetve az EB ajánlását.
  - a. A vezető kijelölhet egy személyt, aki előkészíti a BT-t., konzultálhat azokkal, akikkel szükségesnek ítéli.
  - b. A BT-t az EB kell áttekintse és elfogadja.

- c. A BT-t alá kell írnia a korlátozott személynek, a vezetőnek, és a közvetlen felettesének, illetve el kell juttatni - amennyiben van - a korlátozott személy pszichológusának (gondozójának), lelki vezetőjének (ha van). Az aláírók képezik a BT Csoportot. Az aláírás a tájékoztatási kötelezettség teljesítését jelenti.
- d. A BT Csoport működési időtartamát az EB határozza meg.
- e. A BT-t a döntés után közvetlenül, majd évente egyszer közösen felül kell vizsgálnia és szükség esetén módosítania a BT Csoportnak, az EB-nek, az aktuális intézményvezetőnek és az érintett korlátozott személynek. Ezen idő alatt történő munkahelyváltozás esetén tájékoztatni kell az új intézményvezetőt.

3.85 A KIÉRTÉKELÉS ÉS A TERÁPIA

3.851 BT kötelezheti a korlátozott személyt egy pszichológiai vizsgálat elvégzésére, az alkalmasság és várható jövőbeli viselkedés kiszűrésére.

- a. A pszichológiai vizsgálat elvégzését követően a BT előírhat a korlátozott személynek kezelést, vagy más orvosi, pszichológiai vagy lelki rehabilitációs folyamatban való részvételt.
- b. A korlátozott személy időszakonként be kell számolnia a BT Csoportnak a munkában, a kezelésben és más érintett területeken való változásokról.
- c. Minden a kezelésre, kiértékelésre vonatkozó információ bizalmasan kezelendő.

86. NYILVÁNOS MUNKA VÉGZÉSE

- a. A vezetőnek – az EB javaslata alapján – mérlegelnie kell, hogy az eset súlyosságára és körülményeire tekintettel a korlátozott személy nyilvános működése felfüggesztésre kerül, korlátozás alá kerül, vagy áthelyezéssel folytatható-e.
- b. A vizsgálat alatt a személy kiskorúakkal kapcsolatos működést nem folytathat.

861. MEGFELELŐ MUNKA, TEVÉKENYSÉG MEGHATÁROZÁSA

- a. Amennyiben a korlátozott személy fizikailag és mentálisan különben alkalmas, de korábbi munkáját nem folytathatja, meg kell vizsgálni, hogy más területen biztosítható-e számára feladat – ha ezt a korlátozott személy kéri. Ilyen feladat lehet például intézményen belüli adminisztrációs vagy egyéb munka, ahol nem kerül kiskorúakkal kapcsolatba, ha ott jelenléte nem okoz megbotránkozást.
- b. Ha egy meghozott elítélő döntés nem jelent automatikusan korlátozást is, a EB még elrendelheti, hogy a korlátozott személy - meghatározott ideig - nem tarthat kapcsolatot kiskorúakkal más nagykorú folyamatos jelenléte nélkül. A korlátozás érinti a kiskorúval való étkezést étteremben, moziba menetelt, a kiskorú privát járművel való szállítását vagy egyéni találkozást máshol. A korlátozott személy nem töltheti vakációját kiskorúakkal.
- c. Ahol szükséges, ott munkaügyi tanácsadást is igénybe lehet venni, átképzést, munkahelyváltozást segítő.

3.87 KÖRNYEZETI – KÖZÖSSÉGI TÁMOGATÁS, KAPCSOLATTARTÁS

A munkahelyi és egyéb közösségek fontos támogatást tudnak nyújtani a korlátozott személy gyógyulásához és rehabilitációjához.

- a. Miután a korlátozott személy megkapta a szükséges kiértékelést és a szükséges kezelést, rendtag esetében a helyi közösség fogadja be őt, ha a Provinciális máshová nem helyezi.
- b. A vezető, az EB-vel és a BT Csoporttal egyeztetve dönt arról, hogy a felmerült vádakról mennyiben, mikor és milyen formában tájékoztassa a korlátozott személy környezetét vagy más érintett személyeket.